

การเปรียบเทียบการใช้กลวิธีในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 ที่มีความสามารถในการอ่านสูง ปานกลาง และต่ำ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1

นางอุไร ศรีเคลือบ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-633-709-2

I16834416

THE COMPARISON OF STRATEGIES USING IN THAI LANGUAGE READING AMONG
GROUPS OF PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS WITH HIGH, MODERATE AND
LOW THAI READING COMPREHENSION ABILITY IN SCHOOLS UNDER
THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY
EDUCATION COMMISSION, EDUCATIONAL REGION ONE

Mrs. Urai Sriklub

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Elementary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-633-709-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การเปรียบเทียบการใช้กลวิธีในการอ่านภาษาไทยของนักเรียน
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสามารถในการอ่านสูง ปานกลาง และต่ำ
 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
 เขตการศึกษา 1

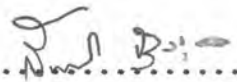
โดย นางอุไร ศรีเคลือบ

ภาควิชา ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.แรมสมร อยู่สถาพร

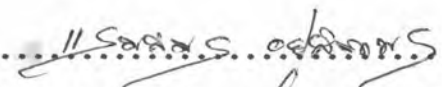

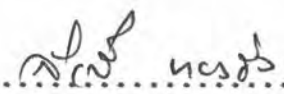
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ กุงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ปิตินันท์ สุธาสาร์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
 (รองศาสตราจารย์ ดร.แรมสมร อยู่สถาพร)

..... กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร.สำลี ทองธัว)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

อุไร ศรีเคลือบ : การเปรียบเทียบการใช้กลวิธีในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ที่มีความสามารถในการอ่านสูง ปานกลาง และต่ำ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1 (THE COMPARISON OF STRATEGIES USING IN THAI LANGUAGE READING AMONG GROUPS OF PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS WITH HIGH, MODERATE AND LOW THAI READING COMPREHENSION ABILITY IN SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION, EDUCATIONAL REGION ONE) อ. ที่ปรึกษา : รศ.ดร.แรมสมร อยู่สถาพร, 161 หน้า. ISBN 974-633-709-2

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการใช้กลวิธีในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสามารถในการอ่านสูง ปานกลาง และต่ำ ตามแนวคิดของอ็อกซ์ฟอร์ด ซึ่งประกอบด้วย กลวิธีการใช้ระบบการจำ กลวิธีการใช้ความรู้ความคิด กลวิธีการใช้สิ่งทดแทน กลวิธีการตระหนักรู้และควบคุมตนเอง กลวิธีการใช้จิตพิสัย และกลวิธีการสื่อสารในสังคม ตัวอย่างประชากรได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 397 คน ที่แบ่งออกเป็น กลุ่มสูง กลาง และต่ำ ด้วยคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์และแบบสังเกตการใช้กลวิธีในการอ่านภาษาไทย

ผลการวิจัยพบว่า

1. ในด้านการใช้กลวิธีในการอ่านภาษาไทย พบว่า นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูง ใช้กลวิธีความรู้ความคิด และกลวิธีการตระหนักรู้และควบคุมตนเองมากที่สุด และใช้กลวิธีการใช้ระบบการจำน้อยที่สุด นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านปานกลาง ใช้กลวิธีการตระหนักรู้และควบคุมตนเองมากที่สุด และใช้กลวิธีการใช้ระบบการจำน้อยที่สุด นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ ใช้กลวิธีการใช้จิตพิสัยมากที่สุด และใช้กลวิธีการใช้ระบบการจำน้อยที่สุด

2. ในด้านการใช้กลวิธีในการอ่านบทอ่านประเภทร้อยแก้ว นิทานและข่าว พบว่า

ในการอ่านประเภทร้อยแก้ว นักเรียนมีความสามารถในการอ่านสูงใช้กลวิธีการใช้ ความรู้ความคิด มากที่สุด และใช้กลวิธีการใช้สิ่งทดแทนน้อยที่สุด นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านปานกลาง ใช้กลวิธีการตระหนักรู้และควบคุมตนเองมากที่สุด และใช้กลวิธีการใช้สิ่งทดแทนน้อยที่สุด นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านต่ำใช้กลวิธีการสื่อสารในสังคมมากที่สุด และใช้กลวิธีการใช้สิ่งทดแทนน้อยที่สุด

ในการอ่านประเภทนิทาน นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูง ปานกลาง และต่ำ ใช้กลวิธีการใช้จิตพิสัยมากที่สุด และใช้กลวิธีการใช้ระบบการจำน้อยที่สุด

ในการอ่านประเภทข่าว นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูง และปานกลางใช้กลวิธี การตระหนักรู้และควบคุมตนเองมากที่สุด และใช้กลวิธีการใช้ระบบการจำน้อยที่สุด นักเรียนที่มีความ สามารถในการอ่านต่ำใช้กลวิธีการใช้จิตพิสัยมากที่สุด และใช้กลวิธีการใช้ความรู้ความคิดน้อยที่สุด

ภาควิชา ประถมศึกษา
สาขาวิชา ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C 540572 : MAJOR ELEMENTARY EDUCATION

KEY WORD: READING STRATEGY / READING COMPREHENSION IN THAI / EDUCATIONAL REGION ONE
URAI SRIKLUAB : THE COMPARISON OF STRATEGIES USING IN THAI LANGUAGE
READING AMONG GROUPS OF PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS WITH HIGH,
MODERATE AND LOW THAI READING COMPREHENSION ABILITY IN SCHOOLS
UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION
COMMISSION, EDUCATIONAL REGION ONE. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF.
RAMSAMORN YOOSATHAPORN, Ph.D., 161 pp. ISBN 974-633-709-2

The purposes of this research were to study and to compare the use of Thai Language reading strategies among groups of Prathom Suksa six students with high, moderate and Low Thai reading comprehension ability according to Oxford's reading strategies, comprising Memory Strategies ; Cognitive Strategies ; Compensation Strategies ; Metacognition Strategies ; Affective Strategies and Social Strategies. The sample groups were 397 Prathom Suksa six students divided into 3 groups : high, moderate and Low Thai Language reading comprehension ability by Thai Language Reading Understanding Ability Test scores. Instruments used were The Use of Thai Language Reading Strategy Interview and Observation.

The findings were as follow :

1. On the aspect of using Thai Language reading strategies found that students with high Thai Language reading comprehension ability used cognitive Strategies and Metacognition Strategies the most and used Memory Strategies the least. Students with moderate Thai Language reading comprehension ability used Metacognition Strategies the most and used Memory Strategies the Least. Students with Low Thai Language reading comprehension ability used Affective Strategies the most and used Memory Strategies the least.

2. On the aspect of using Thai language reading strategies in prose, tales and news reading found that :

In prose reading, Students with high Thai Language reading comprehension ability used Cognitive Strategies the most and used compensation Strategies the least ; students with moderate Thai Language reading comprehension ability used Metacognition Strategies the most and used Compensation Strategies the least; students with Low Thai Language reading comprehension ability used Social Strategies the most and used Compensation Strategies the least.

In tales reading, students with high moderate and low Thai Language reading comprehension ability used Affective Strategies the most and used Memory Strategies the least.

In news reading, students with high and moderate Thai Language reading comprehension ability used Metacognitive Strategies the most and used Memory Strategies the least. Students with low Thai Language reading comprehension ability used Affective Strategies the most and used Cognitive Strategies the least.

ภาควิชา..... ประถมศึกษา.....

สาขาวิชา..... ประถมศึกษา.....

ปีการศึกษา..... 2538.....

ลายมือชื่อนิสิต..... 05 0/82.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... 1152055 05/11/82.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... 1.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยดีเพราะได้รับความเมตตาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.บรมสมร อยู่สุณาท อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำปรึกษา ชี้แจง แนะนำ ข้อคิดเห็น แก้ไขข้อบกพร่อง และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยอย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูง ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ปิตินันท์ สุทธิสาร ประธานกรรมการ และรองศาสตราจารย์ ดร.สำลี ทองชีว กรรมการสอบวิทยานิพนธ์เป็นอย่างสูง ที่กรุณาตรวจ แก้ไข ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัย ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของ ผศ.ดร.มณีรัตน์ สุขโชติรัตน์ ดร.สุจิตรา ศรีนวล อาจารย์ ปราณี ปราบวิบูล อาจารย์ วรณี ชาติสุขิต อาจารย์ ไสว กุ๊กกับทิม อาจารย์ พิสิษฐ์ ศษวิเชียร อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้สละเวลาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้เป็นอย่างดี และขอขอบคุณคณะครูและนักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรที่ได้ให้ความร่วมมือ และอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล ตลอดจนขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้กรุณาให้ทุนอุดหนุนการทำวิจัย ขอขอบพระคุณ รศ.ดร.สัมพันธ์ จิตระดับ ดร.ศรีนทร วิทชะศิรินันท์ อาจารย์สวัสดิ์ จงกล อาจารย์พิชัย ละมณชัย อาจารย์ชาติชาย ม่วงปฐม อาจารย์นันทพร ปราณีราชฤทธิ์ อาจารย์กิตติ สุภานนทเดชากุล อาจารย์ดิเรก กันสิทธิ์ อาจารย์รัตนบุญแจ่ม อาจารย์ ลักษณ์า เอี่ยมพ่อง และครอบครัว คุณชลอ ทองศรี เพื่อน C5 ประถมศึกษาที่ได้ให้กำลังใจและช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา ความดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณแก่ คุณพ่อ คุณแม่ และครูอาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนผู้วิจัยตลอดมา รวมทั้ง นายชুমพล ศรีเคลือบ และ ศษ.นพภูด ศษ.พัชรพล ศษ.สุพิชชา ศรีเคลือบ ที่ได้ช่วยเหลือ และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาของการทำวิจัย และการศึกษาจนจบหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตนี้

อุไร ศรีเคลือบ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
สมมติฐานของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
วิธีดำเนินการวิจัย.....	15
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	15
2 เอกสารและวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง.....	16
การอ่าน.....	17
ความหมายของการอ่าน.....	18
ความสำคัญของการอ่าน.....	19
จุดมุ่งหมายของการอ่าน.....	21
ประเภทของการอ่าน.....	23
ทักษะพื้นฐานในการอ่าน.....	26
ระดับความสามารถในการอ่าน.....	28
การวัดและประเมินผลกาอ่าน.....	36

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา.....	36
จุดมุ่งหมายในการสอนอ่าน เพื่อความเข้าใจในระดับชั้น ประถมศึกษาตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521 (ฉบับปรับปรุง 2533).....	41
กลวิธีการอ่าน.....	42
ความหมายของกลวิธีการอ่าน.....	42
ลักษณะของกลวิธีการอ่าน.....	43
กลวิธีการอ่านตามแนวคิดของอ็อกซ์ฟอร์ด (Oxford, 1990)	50
ประโยชน์ของการใช้กลวิธีการอ่าน.....	56
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	58
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ.....	58
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ.....	61
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	63
ประชากรและตัวอย่างประชากร.....	63
ขั้นตอนดำเนินการวิจัย.....	72
การหาคุณภาพของแบบทดสอบความสามารถในการอ่าน ภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ.....	72
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	74
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ.....	74
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	76
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	80

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่	
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	107
รายการอ้างอิง.....	118
ภาคผนวก.....	126
ภาคผนวก ก	127
ภาคผนวก ข	128
ภาคผนวก ค	130
ภาคผนวก ง	132
ประวัติผู้เขียน.....	161

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนอำเภอในแต่ละจังหวัด และจำนวนอำเภอที่สุ่มได้.....	64
2	แสดงจำนวนโรงเรียนทั้งหมดในแต่ละอำเภอ และจำนวนโรงเรียนที่สุ่มได้.	65
3	แสดงจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นตัวอย่างประชากรในแต่ละโรงเรียน.....	66
4	แสดงจำนวนนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่แบ่งตามคะแนนจากแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ.....	68
5	แสดงรายละเอียด จำนวนนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยสูง ปานกลาง และต่ำ.....	68
6	แสดงรายละเอียด จำนวนตัวอย่างประชากรที่มีความสามารถในการอ่านสูง ปานกลาง และต่ำ เพื่อใช้ในการสังเกต.....	70
7	แสดงรายละเอียดการเก็บข้อมูล.....	77
8	ผลการศึกษาเปรียบเทียบการใช้กลวิธีในการอ่านภาษาไทยโดยภาพรวมของนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูง ปานกลาง และต่ำ เทียบเกณฑ์ร้อยละ 70 จากบทอ่านประเภทร้อยแก้ว นิทานและข่าว ในกลวิธีการอ่าน 6 กลวิธี.....	85
9	แผนภูมิสรุปแสดงการเปรียบเทียบการใช้กลวิธีในการอ่านภาษาไทย โดยภาพรวมของนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูง ปานกลาง และต่ำ เทียบเกณฑ์ร้อยละ 70 จากบทอ่านประเภทร้อยแก้ว นิทาน และข่าว ในกลวิธีการอ่าน 6 กลวิธี.....	89
10	แผนภูมิสรุปแสดงการเปรียบเทียบการใช้กลวิธีในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูง ปานกลาง และต่ำ จำนวนตามบทอ่านประเภท ร้อยแก้ว นิทาน และข่าว ในกลวิธีการอ่าน 6 กลวิธี.....	92

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
11	แสดงจำนวนและค่าร้อยละการใช้กลวิธีในการอ่านภาษาไทยของ นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูง ปานกลาง และต่ำ จำแนกตามพฤติกรรมการอ่านในแต่ละกลวิธี จากบทอ่านประเภทร้อยแก้ว นิทาน และข่าว.....	94
12	แสดงจำนวนและค่าร้อยละ จากการสังเกตการใช้พฤติกรรมการอ่าน ของนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูง ปานกลาง และต่ำ จำแนกตามบทอ่านประเภทร้อยแก้ว นิทาน และข่าว.....	104